

Latvijas Republikas Civillikuma terminu vārdnīca

latviešu-angļu
angļu-latviešu

The Civil Law of Latvia - Glossary of Terms

Latvian-English
English-Latvian

UDK 347.1(038)
G1 690

Šī grāmata izdota pateicoties Lielbritānijas vēstniecības Latvijā finansiālajam atbalstam.

This book is published thanks to financial assistance from the Embassy of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland in Latvia.

Paredzēta kā mācību līdzeklis
sabiedrisko un juridisko zinātņu studentiem

ISBN 9984-657-06-X

© Tulkosanas un terminoloģijas centrs, 2001
Iespējots a/s "Preses nams" poligrāfijas grupā "Jāņa Sēta"

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

SATURS

CONTENTS

Priekšvārds	5
Preface	6
Vārdnīcas lietotājiem	7
Notes for Users	8
Terminu vārdnīca: latviešu-angļu	9
Glossary of Terms: Latvian-English	9
Terminu vārdnīca: angļu-latviešu	59
Glossary of Terms: English-Latvian	59

PRIEKŠVĀRDS

Latvijas valsts ir skaidri definējusi apņēmību iespējami īsākā laikā integrēties Eiropas Savienībā, uz visiem laikiem klūstot par neatņemamu un pilntiesīgu Eiropas sastāvdaļu. Viens no iespējamiem veidiem, kā veicināt šī mērķa sasniegšanu, ir nodrošināt lielāku valsts pārvaldes atklātību un pieejamību, kā arī izpratni par tur notiekošajiem procesiem. Tāpēc ļoti būtiski ir jebkuram interesentam dot iespēju iepazīties ar valstī pastāvošajiem tiesību aktiem.

Izmantojot izdevību, vēlos izteikt lielu pateicību ikvienam, kurš piedalījies Civillikuma terminoloģijas atveidošanā angļiski. Tas ir liels solis vienotas juridiskās terminoloģijas radīšanas virzienā, kas ne tikai atvieglos Civillikuma tiesību normu pareizu izpratni un vienveidīgu piemērošanu, bet arī sekmēs vienotu izpratni par Latvijas tiesību sistēmu kopumā. Vienotas juridiskās terminoloģijas izstrāde veicina tiesiskās informācijas apmaiņu, kas palīdz izglītot sabiedrību privātiesību jomā.

Ingrīda Labucka
Latvijas Republikas
tieslietu ministre

PREFACE

The Latvian State has clearly defined its determination to integrate into the European Union as soon as possible, thus becoming an integral and full-fledged constituent part of Europe. One of the possible ways to attain this objective is through the encouragement of openness in and accessibility to public administration, as well as an understanding of the ongoing processes in public administration. Therefore, it is very important that every interested person is given the opportunity to become acquainted with the existing legislation of Latvia.

Taking advantage of this opportunity, I would like to express my gratitude to everyone who has taken part in the preparation of the Glossary of Terms (English translation of the terminology used in the Civil Law of Latvia). The work done is a large step in the furtherance of the use of uniform English legal terms in the translation of the legislation of Latvia. It will not only contribute to accurate interpretation and consistent application of legal norms, but will also foster an understanding of the cohesiveness of the legal system of Latvia. The promotion of an exchange of legal information facilitated as a result of the development of uniform legal terminology in translation I consider to be a significant contribution to the further development of co-operation in the field of private law.

Ingrīda Labucka
Minister for Justice
Republic of Latvia

VĀRDNĪCAS LIETOTĀJIEM

Vārdnīcā ir apkopoti ne tikai Civillikumā sastopamie civiltiesību termini, bet arī šī likuma raksturīgāku vārdi un izteicieni. Katrā vārdnīcas daļā ir vairāk nekā 900 šķirkļu.

Vārdnīcā ir divas daļas: latviešu – angļu un angļu – latviešu. Jāpiebilst, ka abās šīs vārdnīcas daļās ir atrodamas tikai tās atbilstomes, kas ir likuma oriģināltekstā un Tulkošanas un terminoloģijas centra sagatavotajā Civillikuma angļu tulkojumā.

Visi vārdi un izteicieni ir sakārtoti alfabētiskā secībā. Svarīgākiem juridiskiem terminiem šķirklī ir pievienotas Civillikumā dotās definīcijas vai skaidrojumi ar attiecīgā panta norādi (p.– pants – latviešu tekstā un § – Section – angļu tekstā). Ja kādam latviešu vārdam atbilst vairāki angļu vārdi, pantu norādes palīdz izvēlēties pareizo ekvivalentu.

Pantu norādes šķirkļos ir arī tad, ja konkrētais ekvivalents ir lietojams tikai noteiktā kontekstā.

NOTES FOR USERS

The present glossary includes not only civil law terms that appear in the Civil Law of Latvia, but also other common words and expressions from this Law. There are over 900 entries in each part of the dictionary.

The dictionary consists of two parts: Latvian-English and English-Latvian. It should be noted that in both parts only those term equivalents are given that actually appear in the original text of the Civil Law and in its English translation.

All the words and expressions are entered in strict alphabetic order. Definitions and explanations given in the text of the Civil Law for the more important terms are included in the entries with references to the corresponding sections (p. – pants – for the Latvian text and § – Section – for the English text). In cases where several English terms correspond to one Latvian word, the references may be helpful to find the appropriate English equivalent.

References are also given in cases where the equivalent in the target language is to be used only in a specific context.

Terminu vārdnīca

latviešu-angļu

Glossary of Terms

Latvian-English

A

abpusēji norādījumi – averments of each of the parties (§ 919)	<i>daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.</i> – loan agreement
acīm redzami – manifestly	
administratīvās robežas – administrative boundaries	
administratīvās varas rīkojums – administrative order	aizlieguma tiesība – right of prohibition
adopcija – adoption	aiznēmējs – borrower
adoptētais – adoptee	aiznēmums – loan
adoptētājs – adopter	aizsargājamo pieminekļu saraksts – List of Monuments Protected by the State
adresāts – addressee	aizskārums – delict
aicinājums mantot – invitation to inherit	aizturējuma tiesības – detainer rights
aizbildnība – guardianship	aizturēt – withhold, detain, prevent
aizbildnis – guardian	akciju sabiedrība – stock company
aizbilstamais – ward	akorda alga – wages for piecework
aizdevējs – lender	aktu grāmata https://www.saeima.lv/lv/doc/24123c/ register of documents
aizdevuma līgums (1934.p.) – <i>Ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma</i>	

alternatīva saistība –	apsolījuma nēmējs – promisee
alternative obligation	
alternatīvs nosacījums –	apsolījums – promise
alternative condition	
amata mērķi – business	apstiprinājums – confirmation
objectives (§ 859)	
amatpersona – official,	apstiprinošs nosacījums –
officer	affirmative condition
apakšīrnieks – sub-tenant	apstrādātājs – person who
	has processed something
apakšnomnieks – sub-lessee	apstrīdamas lietas –
	disputed property
apdāvinātais – donee	apstrīdēt – contest (§ 67),
	dispute (§ 159)
apgrūtināt – encumber	apūdeņošana – irrigation
apķilātais – person whose	apzīmētais nosacījums –
property has been	designated condition
distressed	
apmierinājums – satisfaction	ar tiesas starpniecību –
	through a court
apsaimniekošana –	ārkārtēja lietojuma
management	tiesība – extraordinary
apslēpta manta (952.p.) –	usufructuary rights
<i>Apslēpta manta ir visas</i>	
<i>zemē ieraktas, iemūrētas</i>	
<i>vai kā citādi noslēptas</i>	
<i>vērtīgas lietas, kuru</i>	
<i>īpašnieks notecējušā laika</i>	
<i>ilguma dēļ vairs nav</i>	
<i>uzzināms.</i> –	
concealed property	
	ārlauībā dzimis bērns –
	child born outside the
	marriage
	arodu piekopēji
	P.U.L. https://www.legal-tools.org/doc/24123c/
	tradespersons

ārpus konkursa procesa –	outside the concursus procedure	atklātais vietnieks – agent for a disclosed principal
atbaidīt – discourage		atlīdzība – compensation, remuneration, reimbursement
atbalsta tiesība – right of support		atlīdzība par darbu – remuneration
atbalsts – supporting object		atlīdzības takse – compensation rate
atbildētājs – defendant		atlīdzināt prāvas izdevumus – pay court costs
atbildība – liability		atlīdzināt zaudējumus – compensate for losses
atbildības pienākums –	duty of liability	atliekošs nosacījums – suspensive condition
atcēlējs līgums –	cancellation agreement	atļauja – consent (§ 33), permission (§ 169), permit (§ 1125)
atcēlums – revocation		atļautā pašaizstāvība – justified self-defence
atceļošs nosacījums –	resolutory condition	atmest paradumu – lose the habit
atdošanas līgumi –	contracts requiring return of property	atmešana – abandonment
atgādinājums – reminder		atpakaļējs spēks – retroactive effect
atjaunot agrāko stāvokli –	restore to one's previous status	PURL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/
atkāpšanās tiesība – right of withdrawal		atpakaļpārdevums – resale

atpakaļpirkums – repurchase	atteikšanās no mantošanas – refusal of an inheritance
atprasījuma tiesība – right to reclaim	atteikties no prasījuma – waive a claim
atprasījums – reclaim	attiesājums – replevin
atradēja alga – finder's fee	attiesāt – replevied (§ 1333)
atrautā peļņa – lost profits, lost income (§ 2347)	atvainojama maldība – excusable mistake
atsaukšana – revocation	atvieglojums – relief
atsavinājums – alienation	atvietojama lieta – fungible property
atsavinātājs – alienor	atvietojamā persona – person being substituted for
atsevišķa manta – separate property	atvilkta parādus – deduct debts
atstātā gultne – abandoned bed	atzīt par neesošu – annul (§ 42)
atstumšana no mantojuma (427.p.) – <i>Ar atstumšanu no mantojuma jāsaprot rīkojumā nāves gadījumam izteiktā griba, lai tas, kam ir tiesība mantot pēc likuma, nekļūst par mantinieku.</i> – exclusion from inheritance	audzēt kultūru – grow a crop
atsvabināšana – release	augļi (855.p.) – <i>Auglis šā vārda plašākā nozīmē ir katrs labums, ko var iegūt galveno lietu lietojot.</i> <i>Auglis šaurākā nozīmē ir viss tas, ko no lietas dabū vai nu kā tās dabiskos ražojumus, vai kā ienākumus.</i> URL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/

sevišķām tiesiskām attiecībām; pirmā gadījumā augļus sauc par dabiskiem, otrā par civīliem. Pie pēdējiem skaitāmi nomas un īres maksas un kapitāla procenti. —
fruits

augļu atdalīšana –
separation of the fruits

augstākas būves tiesība –
right of building height

augšupējie radinieki –
ascending kin

B**bailes** – fear**bāriņtiesa** – orphan's court**bērna izcelšanās** – filiation of a child (§ 146)**bez piebilduma** – unreservedly**bez sevišķas pilnvaras** – without a special power of attorney**bezdarbība** – failure to act, inaction**bezīpašnieka lieta** – ownerless property**bezķermeniskas lietas** – intangible property**bezmantinieku manta** – property without heirs**beznosacījuma piekrišana** – unconditional consent**biedrība** – partnership, company (§ 1312)**biedrs** – member**blakus lieta** (850.p.) – *Bet viss tas, kas pastāv tikai ar galveno lietu, vai pieder pie**tās, vai kā citādi ar to saistīts* (815.p.), *ir blakus lieta.* – auxiliary property, ancillary provision, ancillary matter (§ 2332)**blakus noteikumi** – ancillary provisions**blakus prasījumi** – ancillary claims**blakus tiesības** – ancillary rights**blakus zemes gabali** – adjoining parcels of land**blanko uzraksts** – blank endorsement**bojā eja** – destruction**bojā ejas risks** – risk for destruction**brīvā manta** – independent property**būt spēkā** – be in effect**būtiskas sastāvdaļas** – essential elements**būve** – structure**būvnoteikumi** – building regulationsURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

C

caurlūkošana – review
(§ 307)

cedents – cedent

cedēt – cede

celt prasību – bring an
action

ceļa servitūts – servitude of
right of way

ceļa tiesība – right of way

celotājs – traveller

**cenas samazinājuma
prasība** – action for price
reduction

cerības pirkums –
speculative purchase

cesija – cession

cessionārs – cessionary

cietušais – injured party
(§ 755), victim

cilts (209.p.) – *No vienas
kopējas trešās personas
cēlušos radinieku kopību
sauc par cilti.* –
stirps

ciltstēvs – ancestor

civilie augļi – civil fruits

Civilprocesa likums – Civil
Procedure Law

Č

čaklība – diligence,
industriousness

čakls saimnieks –
industrious owner

D**dabas spēks** – natural force**dabiskas sastāvdaļas** – natural elements**dabiskie aizbildņi** – natural guardians**dabiskie augļi** – natural fruits**daiļāks** – more attractive**dalīšana** – division**daļas daļa** – part of a share**darba attiecības** – employment relations**darba devējs** – employer**darba līgums** (2178.p.) –

Ar darba līgumu viena puse uzņemas strādāt otrai darbu par atlīdzību. –
employment contract

darba rīki un ierīces – tools and equipment**darbība** – act, actions, work**darbinieks** – employee**darījuma noslēgšana** –
entering into a transaction**dāvinājums** (1912.p.) –

Dāvinājums ir tiesisks darījums, ar kuru kāds aiz devības piešķir otram bez atlīdzības kādu mantisku vērtību. –
gift

dāvināt – give as present,
make a gift of (§ 648)**dāvinātājs** – donor**derība** (2282.p.) – *Derības ir tāds līgums, ar ko sakarā ar kādu apstrīdamu apgalvojumu vienojas par to, lai tas, kura apgalvojums izrādītos nepareizs, izpildītu kautko noteiktu par labu otrai pusei vai trešai personai (1521. un turpm.p.). –*
wager**derīgie izdevumi** – useful expenditures**dibināšanas akts** –
founding documents**dibinātas aizdomas** – well-founded suspicion

divpusējs darījums –	bilateral transaction	dzēšana – discharge (§ 490)
dokuments –	document	dzimšana – birth
domājamās daļas –	undivided shares	dzimšanas apliecība – birth certificate
dot tiesību –	give rise to a right	dzimtsarakstu nodaļa – General Registry office
draudi –	threats	dzīves vieta (7.p.) – <i>Dzīves vieta (domicils) ir tā vieta, kur persona ir labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiku nodomu tur pastāvīgi dzīvot vai darboties. – place of residence</i>
draudzības pirkums –	friendship purchase	
droša mēraukla –	reliable standard	
drošība –	safety, security	dzīvoklis – dwelling (§ 396)
dzēst parādu –	discharge the debt (§ 1837)	dzīvokļa tiesība – right of dwelling

E

ēka – building

ēkas piederums –
appurtenance of a
building

ēku servitūti – servitudes of
buildings

ezera gultne – lake bed

eža – bounder

F

faktiska maldība – mistake of fact

faktiska vara – actual control

faktiski šķēršļi – factual impediments (§ 203)

faktisks valdījums – actual possession

fiktīvi – fictitiously

fiziskā persona – natural person

G

gādīgs saimnieks – careful proprietor

gaisa telpa – airspace

gaismas tiesība – right of light

gaišie starplaiki – lucid intervals

galvenais parādnieks – principal debtor

galvenais parāds – principal debt

galvenās lietas (850.p.) –

Galvenās lietas ir tās, kas ir pats tāvīgi tiesību priekšmeti. Bet viss tas, kas pastāv tikai ar galveno lietu, vai pieder pie tās, vai kā citādi ar to saistīts (851.p.), ir blakus lieta. – principal property

galvinieks – guarantor

galvojums (1692.p.) –

Galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo

no viņas parāda. –
guarantee

garā slimais – mentally ill

gara slimība – mental illness

garīdznieks – minister (§ 50)

garīgās spējas – mental capacity

glabājuma devējs – bailor

glabājuma līgums – contract of bailment

glabātājs – bailee

gods – honour, reputation

godu un cieņu aizskarošas

ziņas – information that injures reputation and dignity

graudniecības līgums

(2196.p.) – Ar graudniecības līgumu viena puse - graudnieks pret atlīdzību uzņemas pastrādāt otrai - saimniekam viņa lauku saimniecībā vispār parastos darbus ar savu zirgu un cilvēku darba spēku un saviem darba rīkiem – PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/sharecropping contract>

graudnieks – sharecropper

greznuma izdevumi –
enhancement expenditures

grība – intent (§ 42), will
(§ 224), volition (§ 122)

grības īstums – authenticity
of intent

grības izteikums –
expression of intent

grūti dziedināms –
difficult-to-cure

ģenerālpilnvara – general
power of attorney

ģimene (214.p.) – *Pie
ģimenes šaurākā nozīmē
pieder laulātie un viņu
bērni, kamēr tie vēl atrodas
nedalītā saimniecībā.* –
family

ģimenes tiesības – family
law

H

hipotēka – mortgage

I

iebildums – objection

iebūves tiesība – right of installation

iedoties laulībā – enter into marriage

iedzīvoties – enrich oneself

ieguldījums – contribution

ieguvējs – acquirer

ieinteresēta persona – interested person

iekīlājums – pledging, pledge

iekīlātājs – pledger

ienākums – income

ienesība – profitability

ieruna – defence (§ 1701), objection

ierunas tiesība – right to object

ieskaits – set-off

ieskats – discretion

iespiesties – intrude

iestāde – institution

ietaise – installation

ieteikums – recommendation

ievērojot vajadzīgo rūpību – exercising due care

ievešana valdījumā – person's being put into possession

ik gadus – annually

inventāra tiesība – right of inventory

inventārs – inventory

īpašuma iegūšana – acquisition of ownership

īpašuma pāreja – passing of ownership

īpašuma prasība – ownership action

īpašuma priekšmets – subject-matter of ownership

īpašuma tiesības – ownership rights

īpašums – property
ownership

īres līgums (2112.p.) –

Līgums, ar kuru piešķir vai apsola augļu nesējas lietas lietošanu augļu ievākšanai no tās, ir noma, bet ikviens cits lietošanas piešķiruma līgums – īre. – rental contract

īres maksā – rental payment**īrnieks** – tenant**īstā laikā** – at the proper time**īstā māsa** – sister of the whole blood**īstā vietā** – in the proper place**īstais brālis** – brother of the whole blood**īstums** – authenticity**izcelšanās** – descent (§ 154), origin (§ 1848)**izdevumi** – expenses (§ 95), expenditures**izgatavot aktu** – complete a deed**izīrētājs** – renter**izķēmojums** – disfigurement**izlaidīga dzīve** – dissolute lifestyle**izlaist no savām rokām** – relinquish possession**izlejas tiesība** – right of water disposal**izlietot tiesības** – exercise rights**izlīgums** (1881.p.) –

Izlīgums ir līgums, ar kuru tā dalībnieki kādu apstrīdamu vai kā citādi apšaubāmu savstarpēju tiesisku attiecību, savstarpēji piekāpdamies, pārvērš par neapstrīdamu un neapšaubāmu. – settlement

izloze (2285.p.) – *Izloze ir tāds līgums, pēc kura lietas īpašnieks lietu izlozē pēc noteikta plāna, bet izlozes dalībnieki, par zināmu likmi vai arī bez maksas, iegūst cerību to vinnēt. – lottery***izlozētājs** – operator of a lottery**iznomāšana** – leasing

izņemt no privātiesiskas apgrozības – remove from the scope of private law

izņēmuma kārtā – as an exception

izpelnīta atlīdzība – earnings (§ 2188)

izpildījums – execution (§ 525), performance (§ 1260), fulfilment (§ 1425)

izpircējs – pre-emptor

izpirkuma tiesība
(1381.p.) – *Izpirkuma tiesība ir tiesība iegūt cita atsavinātu nekustamu īpašumu, atstumjot ieguvēju, sakarā ar priekšrocību pret viņu, un iestājoties viņa tiesībās.* – right of pre-emption

izpirkums – pre-emption

izrakteņi – mineral resources

izsludināšana – publication, proclamation

izsludināt par mirušu – declare presumed dead

izsole – auction

izsole privātā kārtībā – auction by private procedure

izsole tiesas kārtībā – auction by judicial process

izsolītājs – bidder

izšķērdīga dzīve – spendthrift lifestyle

izšķirt strīdu – adjudicate a dispute

izteikt rakstiski – express in writing

izteikt savu gribu – express one's intent

izteikta griba – expressed intent

iztrūkums – shortage, shortfall

iztulkošana – interpretation

iztulkot – interpret, construe (§ 928)

izvairīties pieņemt – fail to accept

izvēles tiesība – right to choose

J

jaukts nosacījums – mixed condition

jūras piekrastes josla – littoral zone

jūras tirdzniecības kuģis – mercantile marine ship

juridiskā persona – legal person

K

kaitējums – harm, damage

kājceļa tiesība – right of a footpath

kalpojošais nekustamais īpašums – servient immovable property

kalpojošais zemes gabals – servient parcel of land

kalpojošās lietas – servient property

kalpotājs – servant

kapitālparāds – capital debt

kapitāls – capital, principal
(§ 1362)

kara gaitas – active duty

karadarbības izbeigšanās – end of active hostilities

kārtas numurs – registration number (§ 143)

kavēt – hinder

klaušas – corvée

klaušu prasījumi – claims for corvée

klusais vietnieks – agent for an undisclosed principal

klusējot izdarīta

atteikšanās – implicitly made renunciation

klusējot izteikta griba – implicit intent

klusēšana – silence

komerckīla – commercial pledge

komisijas līgums – commission contract

konkursa masa – entirety of property subject to concursus proceedings
(§ 217)

konkursa valde – administrator of the concursus proceedings
(§ 277)

konkurss – concursus proceedings

konosaments – bill of lading

kopesamība – co-existence

kopīga manta – joint property

kopīgi un nedalīti – jointly and without division	kustama lieta – movable property
kopīpašuma tiesība – joint ownership rights	kustama manta – movable property
kopīpašums – joint ownership, joint property	kvitēt – receipt
kopkreditori – joint creditors	kvīts – receipt (§ 301)
kopmanta – joint property	K
kopmūris – common masonry structure	kermeniska lieta – tangible property
kopparādnieki – joint debtors	ķīla – pledge
korrespektīvs testaments – mutual will	ķīlas devējs – pledger
korroborācija – corroboration	ķīlas nēmējs – pledgee
kreditihipotēka – credit mortgage	ķīlas tiesība (1278.p.) – <i>Ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841.p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu.</i> – pledge right
kreditors – creditor	ķīlāšana – distress
kuģu hipotēka – ship mortgage	ķīlāšanas tiesība – distress
kuļamā mašīna – threshing machine	PURL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/
kurināmā ietaise – heating system	

L

labdarīgs mērkis – charitable purpose

labi tikumi – moral principles

labprātīga izsole – voluntary sale at auction, voluntary auction

labticīgs – acting in good faith

labticīgs valdītājs (910.p.) –

Labticīgs valdītājs ir tas, kas pārliecināts, ka nevienam citam nav vairāk tiesību valdīt lietu, kā viņam, bet jaunticīgs – tas, kas zina, ka viņam nav tiesības lietu valdīt vai ka kādam citam šajā ziņā ir lielākas tiesības nekā viņam. –
possessor in good faith

laimes līgumi – contracts regarding games of chance

lauku servitūti – rural servitudes

laulātā atsevišķa manta – separate property of a spouse

laulātais – spouse

laulāto mantisko attiecību reģistrs – Spousal Property Relations Register

laulāto mantošana – inheritance by spouses

laulībā dzimis bērns – child born of the marriage

laulības līgums – marriage contract

laulības neesamība – annulment of a marriage

laulības šķiršana – dissolution of marriage (§ 72), divorce (§ 64)

legatārs (500.p.) – legatee

legāts (500.p.) – *Ja kādam novēlēts nevis viss mantojums, ne arī tā daļa attiecībā pret visu mantojumu, bet tikai atsevišķs mantojuma priekšmets, tad novēlējumu sauc par legātu, bet to, kam tas novēlēts, par legātāru. –*
legacy

lejupējie radinieki –
descendant kin

līdzējas puses – contracting parties	lietu savienošana – joining property (§ 979)
līdzēji – contracting parties	lietu tiesība – property law (§ 840), property rights
līdzmantinieks – co-heir	līgava – bride
lietas trūkumi – defects of property	līgavainis – bridegroom
lietojuma būtība – essence of usufruct	līguma atcēluma prasība – action for setting aside a contract
lietojuma tiesība – usufructuary rights	līguma noslēgšana – entering into a contract
lietojums – usufruct	līguma priekšmets – subject-matter of a contract
lietošanas kīla – usufructuary pledge	līguma projekts – draft
lietošanas tiesība – right of use	līgumiska mantošana – contractual inheritance
lietpratējs – expert	līgumisks mantinieks – contractual heir
lietu kopība (849.p.) – <i>Lietu kopība ir vairāku tādu pastāvīgu, vienas vai dažādu šķiru, ķermenisku vai bez-ķermenisku lietu sakopojums zināmam nolūkam vienā sastāvā un ar vienu kopīgu nosaukumu, kuras šajā sastāvā atzīstamas tiesiskā ziņā par vienību jeb vienu pašu lietu.</i> – aggregation of property	līgums – contract līgumsods (1716.p.) – <i>Līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu</i>

<i>pienācīgi.</i> – contractual penalty	likvidators – liquidator
likumīgais pārstāvis – legal representative	lopu ceļš – livestock path
likumiska mantošana – intestate succession, lawful inheritance	lopu dzirdināšanas tiesība – right of watering livestock
likumiski šķēršļi – legal impediments	loze – lot
likumiskie procenti – interest set by law	L
likumisks mantinieks – heir by intestacy	ļauns nolūks – bad faith, wrongful intent
likvidācija – liquidation	ļaunticīgs ieguvējs – person who has acquired the property in bad faith

M**maikste** – pole**maiņas līgums** (2091.p.) –

Maiņas līgums ir divu personu abpusējs apsolījums dot vienu priekšmetu pret otru, izņemot naudu. – barter contract

mājas kārtībā izdarīts dalījums – informal division

mājas kustoņi – domestic animals

maksājums – payment

maksātnespēja – insolvency

maldība – mistake

mantas kopība – joint ownership of property

mantas šķirtība – separate ownership

mantinieka iecēlums – appointment of an heir

mantinieka tiesības – rights of an heir

mantinieks (384.p.) –

Tiesību iestāties mirušā mantisko attiecību kopībā sauc par mantojuma tiesību. Personu, kam pieder tāda tiesība, sauc par mantinieku. – heir

mantiska vērtība – valuable property (§ 89), financial value (§ 979), financial benefit (§ 2096)

mantojuma aizgādnība – trusteeship for an estate

mantojuma apsardzība – protection of an estate

mantojuma atklāšanās – opening of a succession

mantojuma atraidīšana – renunciation of an inheritance

mantojuma atraušana – forfeiture of inheritances

mantojuma atstājējs – estate-leaver

mantojuma dalīšana – division of an estate

mantojuma daļa – share of an estate

mantojuma izdalīšana –
distribution of an estate

mantojuma līgums
(639.p.) – *Līgumisko mantošanu nodibina ar līgumu, ar kuru viens līdzējs otram vai vairāki līdzēji cits citam piešķir tiesību uz savu nākamo mantojumu vai tā daļu. Tādu līgumu sauc par mantojuma līgumu.* – inheritance contract

mantojuma masa – entirety of property of an estate

mantojuma pieņemšana –
acceptance of an inheritance

mantojuma prasība –
inheritance action

mantojuma tiesība
(384.p.) – *Tiesību iestāties mirušā mantisko attiecību kopībā sauc par mantojuma tiesību.* – right of inheritance

mantojuma tiesības –
inheritance law

mantojums (382.p.) –
Mantojums ir kopība, kurā

ietilpst visa kustamā un nekustamā manta, kā arī citiem atdodamās tiesības un saistības, kas mirušam vai par mirušu izsludinātam piederējušas viņa patiesās vai tiesiski pieņemamās nāves laikā. – estate, inheritance (§ 113)

mantot necienīgs – not worthy to inherit

mantotāja atteikšanās līgums – contract to renounce the right of inheritance

mantotspēja – capacity to inherit

mātes līnija – maternal line

medību tiesības – hunting rights

meža dzīvnieki – wildlife, wild animals

miesas bojājums – bodily injury

miesīgi sakari – carnal relations

miesīgi trūkumi – physical deficiencies

miršanas apliecība – death certificate	morāls kaitējums – moral injury
mirušais – deceased	mutiska vienošanās – oral agreement
miteklis – housing (§ 95)	mutisks – oral

N

nākamā lieta – future property	nedalāma saistība – indivisible obligation
naudas prasījums – monetary claim	nedalāmas tiesības – indivisible rights
naudas sods – monetary fine	negodīga konkurence – unfair competition
nāve – death	neiespējams nosacījums – impossible condition
nāves briesmas – mortal danger	nejaušs nosacījums – casual condition
neatceļams īpašums – irrevocable property	nejaušs zaudējums – accidental loss
neatliekams parāds – unpostponable debt (§ 280), compulsory debt (§ 490)	nekustama lieta – immovable property
neatļauta darbība – wrongful acts	nekustama manta – immovable property
neatņemama daļa – preferential share	nelietīga izlietošana – improper use
neatraidāms mantnieks (423.p.) – <i>Neatraidāmie mantinieki ir laulātais un lejupējie, bet ja pēdējo nav, tad tuvākās pakāpes augšupējie.</i> – forced heir	nenomaksātie procenti – outstanding interest
neatvietojama lieta – nonfungible property	nepārvarama vara – force majeure
	nepatērējama lieta – inconsumable property
	nepieciešamie izdevumi – PURL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/ necessary expenditures

nepieciešams nosacījums – necessary condition	nodarīt zaudējumus – cause a loss, occasion a loss
nepilngadība – minority	nodibinājums – establishment
nepilngadīgie – minors	nodoms – intent
nepilnīga radniecība – partial kinship	nodošana – transfer, delivery
nepilnvarots lietvedis – unauthorised manager	nodrošinājums – security
nesaprotami izteikumi – incomprehensible expressions	nogādāšanas izdevumi – delivery expenses
nesvarīga maldība – mistake of little substance	nogaidu tiesība – expectant right
netaisna iedzīvošanās – wrongful self-enrichment	noilguma termiņa notecējums – lapse of the prescriptive period
netiešs zaudējums – indirect loss	noilgums – prescription period
netikli – immorally	nokavējuma procenti (1759.p.) – <i>Procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem ... – late-payment interest</i>
netikumīgi nosacījumi – immoral conditions	
neuzdota lietvedība – unauthorised management	
neuzmanība – negligence	
no līguma izrietošas tiesības – rights arising from a contract	nokavējums – delay PURL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/
	nolaidība – negligence

nolīdzinājums – settlement	nosacīts prasījums – conditional claim
noliedzošs nosacījums – negative condition	notariālā kārtībā – with notarisation procedures
noliegšana – dissent (§ 1430)	notārs – notary public
nolietošanās – wear and tear	notecējums – expiration
nolīgtie procenti – contractual interest rate	notecēt – elapse
nomaksas pirkums – instalments purchase	noteikti izteikta griba – specifically expressed intent
nomas līgums (2112.p.) – <i>Līgums, ar kuru piešķir vai apsola augļu nesējas lietas lietošanu augļu ievākšanai no tās, ir noma, bet ikviens cits lietošanas piešķīruma līgums – īre.</i> – leasing contract	notekas tiesība – right of drainage
nomas maksas – lease payment	novēlējums – bequest
nomnieks – lessee	novēlēt mantu – bequeath a property
norēķins – accounting	novērtējums – assessment
normēta cena – standard price	novilcinājums – delay
nosacījums (1549.p.) – <i>Nosacījums ir tāds blakus noteikums, ar kuru līguma spēks darīts atkarīgs no kāda nākoša un nezināma vai vismaz par tādu domājama notikuma.</i> – condition	nozaudēta lieta – lost property
	nozaudētas lietas atradējs – finder of lost property
	noziedzīga ceļā – by criminal means
	noziedzīgs nodarījums – <small>PURL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/</small> criminal offence

O

otrādas sekas – opposite
consequences

P

padoma devējs – provider of advice (§ 2318)

pagasts – parish

pagasttiesa – parish court

pakalpojums – service

palikt spēkā – remain in effect

pamatotas šaubas – reasonable doubt, valid doubt

pametums – penalty, deprivation, detriment

parāda akts – debt document

parāda atlikums – balance of the debt

parāda atvieglojums – remission of a debt

parāda izpildījums – satisfaction of debt

parāda prasījums – claim on debt

parādnieks – debtor

parādraksts – promissory note

parāds – debt

parāds, gulošs uz mantu – debts to which the property is subject

paraksts – signature

pārdošana izsolē

(2073.p.) – *Pārdošana izsolē ir priekšlikums tam, kas par atklāti pārdodamo lietu sola dot visaugstāko cenu, noslēgt par to pirkuma līgumu. – sale at auction*

pārdot par brīvām cenām – sell on the open market

pārgadēja lietojuma tiesība – biennial usufructuary right

pāriet uz mantinieka paša tiesības – devolve to an heir on the basis of the rights of the heir himself or herself

pārjaunojums – novation

pārjaunot – renew

pārkaru būves tiesība – right of building projection

pārmēriga lietošana – excessive use	pašaizstāvība – self-defence
pārmērigs zaudējums – excessive loss	pašpalīdzība – self-help
pārsolītājs – higher bidder	pašvaldība – local government
pārstāvamais – represented person	patapinājuma līgums (1947.p.) – <i>Patapinājums (lietošanas aizdevums) ir līgums, ar kuru kādam nodod lietu bez atlīdzības, bet noteiktais lietošanai, ar nosacījumu atdot to pašu lietu.</i> –
pārstāvības tiesība – right of representation	lending contract
pārvadājuma līgums (2230.p.) – <i>Ar pārvadājuma līgumu pārvadātājs uzņemas nosūtītāja nodotās lietas pārvest par norunātu maksu no vienas vietas uz otru norādītu vietu un tās tur nodot adresātam.</i> – carriage contract	patapinātājs – lender
pārvadātājs – carrier	patapinājuma ņēmējs – borrower
pārvaldība – administration	patērējama lieta – consumable property
pārvaldnieks – manager	paternitātes atzīšana – recognition of paternity, acknowledgement of paternity
pasliktinājums – deterioration	patīkamāks – more pleasing
pasūtījums – order	patvaļa – arbitrariness
pasūtītājs – commissioning party	patvaļīga paņemšana – arbitrary taking
	patvaļīgs nosacījums – arbitrary condition

pazudušais – missing person	personisks aizskārums – private delict
pēcmantinieks – secondary heir	
pēc savas gribas – own discretion	pieauguma tiesības – accession rights
pēdējā griba – last will	pieaugums – augmentation
pēdējās gribas rīkojums – last will instructions	piebildums – notation (§ 1839), reservation (§ 2034)
peļņa – profit, earnings (§ 28)	piedāvājums – offer
peļņas atrāvums – decrease of profit	piedāvātājs – offeror
persona – person	
personālservitūti (1131.p.) – <i>Servitūts, kas nodibināts par labu noteiktai fiziskai vai juridiskai personai, ir personālservitūts.</i> – personal servitudes	piederums (857.p.) – <i>Blakus lieta iegūst piederuma raksturu, ja viņas uzdevums ir kalpot galvenai un viņa ir pastāvīgi ar to saistīta un atbilst šim uzdevumam ar savām dabiskām īpašībām.</i> – appurtenance
personīga prasība – action in personam	piedraudētais ļaunums – threatened harm
personīgās īpašības – personal attributes	piedzinējs – enforcer of the debt
personīgās tieksmes – personal inclinations	piedziņa – enforcement proceedings, collection proceedings
personiskas tiesības – personal rights	piegādātājs – supplier
	piegādes līgums (2107.p.) – <i>Ar piegādes līgumu viena</i> PURL: https://www.legal-tobis.org/doc/24123c/

<i>puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu.</i> —	piespiesta izsole – compulsory auction
piegūšana – appropriation	pievairojums – natural increase
piekļauties – be adjacent	pievienojums – additions
piekraste – shore, bank (§ 961)	pilngadība – legal age
piekrišana – consent, assent	pilngadīgs – of legal age
pielīdzināt – treat equivalently, consider equivalent	pilnīga radniecība – full kinship
pielīgt – provide by contract	pilnīgas varas tiesība – full right of control
pielīgums – contractual right	pilnvara – power of attorney
pienācīgā laikā – in due time	pilnvarnieks – authorised person, authorised representative
pienākums – duty	pilnvarojuma līgums (2289.p.) – <i>Ar</i> <i>pilnvarojuma līgumu viena puse (pilnvarnieks, uzdevuma ņēmējs) uzņemas izpildīt otrai (pilnvaras devējam, pilnvarotājam, uzdevuma devējam) zināmu uzdevumu, bet pilnvaras devējs apņemas</i>
pierādījums – proof, evidence	
piesitums – fall of the hammer	
pieskalojums – alluvial deposit	
piespiedu kārtībā – by way of enforcement proceedings	

<i>pilnvarnieka rīcību atzīt sev par saistošu.</i> — authorisation contract	pirmtiesība — priority right, priority
pilnvarojums — authorisation	plašākā nozīmē — within the widest meaning
pilnvarotājs — authorising person	pludināšana — raft
pircējs — purchaser	prasība — action
pirkuma cena — purchase price	prasība par īpašuma tiesību — action regarding ownership rights
pirkuma līgums (2002.p.) — <i>Pirkums ir līgums, ar ko viena puse apsola otrai par norunātas naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību.</i> — purchase contract	prasījuma dzēšana — discharge of a claim
pirkuma maksā — purchase payment, purchase price	prasījuma tiesība — right to claim
pirmais iznomātājs — first lessor	prasījums — claim
pirmējais uzdevums — primary purpose (§ 1211)	prasītājs — plaintiff, claimant
pirmmantnieks — primary heir	prāva — trial, court proceedings
pirmpirkuma tiesība — right of first refusal	preces — goods
	preču zīme — trademark, bill of lading (§ 2231)
	prelegāts — pre-legacy
	pretēja darbība — acts in contravention (§ 1080)
	pretlīdzējs — opposing party in a contract

pretlikumīgs nosacījums – illegal condition **privilegēts testaments** – privileged will

pretpienākums – corresponding duty, counterduty **procenti** – interest

prettiesīgs – illegal

priekšgājējs – predecessor

priekšlīgums – letter of intent

priekšraksts – instruction

priekšrocība – preference (§ 873), priority right (§ 2060)

privāta grība – private volition

privāts testaments – private will

privāttiesības – private rights

procenti – interest

procentu apmērs – interest, interest rate

procentu pieaugums – accumulation of interest

prombūtne – absence

promesošais – absentee, absent person

publiski ūdeņi – public waters

publisks testaments – public will

pūrs – dowry

pusbrālis – half-brother

pusmāsa – half-sister

R

radinieki – relatives, kin

radinieki sānu līnijā

(208.p.) – *Radinieki sānu līnijā ir tie, kas cēlušies no vienas kopējas trešās personas - ciltstēva vai ciltsmātes.* – collateral kin

radinieki taisnā līnijā

(207.p.) – *Radinieki taisnā līnijā ir tie, kuri cēlušies viens no otra ar dzimšanu un kurus sauc vai nu par augšupējiem, vai lejupējiem radiniekiem, raugoties pēc tā, vai skaita no bērniem uz vecākiem, vai otrādi.* – kin in a direct line

radniecība – kinship, consanguinity

radniecības pakāpe – degree of kinship

rakstisks – written

reālnasta (1260.p.) –

Reālnasta ir uz nekustamu īpašumu gulošs pastāvīgs pienākums atkārtoti dot

noteiktus izpildījumus naudā, graudā vai kļaušās – real charge

reālservitūts (1131.p.) –

Servitūts, kas nodibināts par labu kādam noteiktam nekustamam īpašumam, tā ka to izlieto katrreizējais tā īpašnieks, ir reālservitūts – real servitude

regresa piedziņa –

subrogation action

regresa prasība –

subrogation action

rēkins – expense (§ 258), account

rīcības nespējīga persona – person lacking capacity to act

rīcības spēja – capacity to act

rīkojums – direction, instruction

riskants līgums – risky contract

robeža – limits (§ 94), boundary border

rokas kīla (1279.p.) – *Ķīlas tiesību par kustamu lietu, ja tā iekūlājot nodota kreditora valdījumā, sauc par rokas kīlu.* – possessory pledge

rokas nauda (1725.p.) – *Ar rokas naudu jāsaprot tas, ko līgumu noslēdzot viena puse dod otrai nevien par galīgi noslēgta līguma pierādījumu, bet līdz ar to arī par tā izpildījuma nodrošinājumu.* – earnest money

rūpība – care

rūpīgs saimnieks – careful manager

rupja nepateicība – gross ingratitude

rupja neuzmanība – gross negligence

rupji apvainojumi – gross insults

S

sabiedrības biedrs – member of a partnership

sabiedrības līgums – partnership contract

sabiedriskā drošība – safety of the public

sabiedriskais stāvoklis – social standing

sabiedrists pienākums – public duty

sadalīšana – division

saderināšanās (26.p.) –
Saderināšanās ir savstarpējs solījums savienoties laulībā. –
betrothal

saderinātais – betrothed

sadurties – conflict (§ 267)

saimnieks – proprietor, owner, employer (§ 1639), manager, landowner ((§ 2196)

saistības – obligations

saistību tiesības (1401.p.) –
Saistību tiesības ir tādas

tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam - jāizdara par labu otrai – kreditoram - zināma darbība, kam ir mantiska vērtība. – obligations law (§ 1400), obligation rights

saistītais – obligor

sakritums – confusion

sakropļojums – mutilation

sākuma termiņš – beginning of the term

sala, kas radusies upē – island formed in the river

samaksa – payment

samērigi – commensurately, proportionally

sānu līnija – collateral line

sānu radinieki – collateral kin (§ 404)

saņēmējs – recipient

saraksts – inventory (§ 227), list

sastādīt rakstisku aktu –
draw up a written deed
URL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

satura būtība – substance	solidāra atbildība – solidary liability
saudzīgāks iztulkojums – cautious interpretation	solidāra saistība – solidary obligation
saukt pie administratīvas atbildības – hold administratively liable	solījums – promise, bid (§ 2082)
savstarpēji mantot – inherit from each another	solītājs – bidder
savstarpēji testamenti – reciprocal wills	spaidi – duress
sējumi – planted fields	speciālpilnvara – special power of attorney
servitūts (1130.p.) – <i>Servitūts ir tāda tiesība uz svešu lietu, ar kuru īpašuma tiesība uz to ir lietošanas ziņā aprobežota kādai noteiktai personai vai noteiktam zemes gabalam par labu.</i> – servitude	spēkā neesamība – invalidity
sēšana – sowing	spēkā neesošs darījums – invalid transaction
skaidra nauda – cash	spēles līgums (2281.p.) – <i>Spēles līgums ir tāds līgums, ar ko peļņu vienai un zaudējumu otrai pusei dara atkarīgu no nezināma nākama notikuma.</i> – gambling contract
skata tiesība – right of view	spērt attiecīgus soļus – take appropriate measures
slimība – illness	spiedīgas vajadzības gadījumi – cases of compelling necessity
sodāmi draudi – criminal threats	<small>PURL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/</small>

spriedums – judgment	
stādīšana – planting	
statūti – articles of association	
strādnieks – labourer	
strīds – dispute	
substitūcija – substitution	
substitūts (477.p.) – <i>Testāmentā ieceltam mantiniekam, ja tas negribētu vai kautkāda iemesla dēļ nevarētu mantojumu pieņemt, testātors var iecelt atvietotāju, kuru sauc par substitūtu. – substitute</i>	
sūdzība – complaint	
svainība (215.p.) – <i>Viena laulātā attiecību ar otra radiniekiem sauc par svainību. – affinity</i>	
svarīga maldība – mistake in substance	

svārīgs iemesls – good cause	
svārīgs mantisks zaudējums – substantial financial loss	
sveša lieta – property of other person, another person's property	
svešu lietu pārziņa – management of the property of other persons	
	Š
šķēršļi laulības noslēgšanai – impediments to entering into marriage	
šķietamas domas – probable intent	
šķīra – kind (§ 107), class (§ 404)	
šķīrejtiesa – arbitral tribunal	

T

taisnprātīgi – justly

tālākdošana – transfer

tauvas josla – towpath

terminēts prasījums – claim for a fixed term, term debt

termiņa pagarinājums – extension of the term

termiņš – term, period

testamenta apstrīdēšana – contesting a will

testamenta atcelšana – revocation of a will

testamenta atsaukšana – revocation of a will

testamenta izpildīšana – execution of a will

testamenta izpildītājs – executor of a will

testamentāra mantošana – testamentary inheritance

testamentārais rīkojums – testamentary instrument

testamentārs mantnieks – testamentary heir

testaments (418.p.) – *Katru vienpusēju rīkojumu, ko kāds dod savas nāves gadījumam par visu savu mantu, vai par kādu mantas daļu, vai par atsevišķām lietām vai tiesībām, sauc par testāmentu. – will*

testators – testator

tiesa – court

tiesas ceļā – through the court, by court process, by judicial process, through court proceedings, by court action

tiesas spriedums – court judgment

tiesība uz lopu ceļu – right to a livestock path

tiesība atteikties – right to opt out (§ 609)

tiesību aizskārums – delict, infringement of rights, transgression of rights, violation of rights

tiesību pēcnieks –	successor to the rights, successor in interest (§ 2105)
tiesību saturs –	substance of the rights
tiesību spēja –	legal capacity
tiesīga persona –	obligee
tiesīgs spēks –	legal force
tiesiskās attiecības –	legal relations, lawful relations
tiesiska maldība –	mistake of law
tiesiski saistošs spēks –	legally binding force
tiesisks darījums –	lawful transaction
tiesisks pamats –	lawful basis, legal basis
tieša kīlas tiesība –	right of a direct pledge

tiešais mantinieks –	direct heir
tirdzniecības uzņēmums –	trading undertaking, commercial undertaking
tirgotājs –	trader
tirgus cena –	market price
tīrs ienākums –	net income
tīši –	deliberately, intentionally
tīšs kaitejums –	intentional wrong
tīšs noziegums –	intentional crime
transporta veidi –	modes of transport
trūkums –	privation (§ 365), deficiency (§ 549), defect (§ 795)
tumši izteikumi –	opaque expressions
turējums –	holding
turētājs –	holder

U

ūdens lietošanas servitūts – servitude of right of use of water

ūdens smelšanas servitūts – servitude of drawing water

ūdensspēka izmantošanas ietaise – installation that utilises water power, water power utilisation installation

ūdensvada servitūts – servitude of conducting water

universālpilnvara – universal power of attorney

uzglabāšana – safekeeping, storage

uzlabojumi – improvements

uzlikums – binding direction (§ 590)

uzmanības trūkums – lack of care

uzņēmuma līgums

(2212.p.) – *Ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu. – contract for work performance*

uzrādītāja papīrs – bearer paper

uzrādītājs – bearer

uzteikt prasījumus – give notice of claims

uzteikums – notice

uzturs – maintenance, support

uzvārds – surname

V

vaina – fault

vainīgs – at fault (§ 321)

vairākkārtēja radniecība –
multiple kinship relation

vairākpusējs darījums –
multilateral transaction

vairāksolītājs – highest
bidder

valdījuma traučējums –
interference with the
possession

valdījums – possession

**valdošais nekustamais
īpašums** – dominant
immovable property

valsts ienākumi – State
revenue

varbūtējā atrautā peļņa –
potential lost income

varbūtējais iztrūkums –
shortfall as might exist

vardarbība – violence, force

vecāku vara – parental
authority

vecticībnieki – Old
Believers

veduma maksā – freight costs

vērtība – value

vērtspapīri – securities

vest prāvu – conduct court
proceedings, conduct a trial

**vidējs vienzirga vezuma
svars** – average horse-
load

viegla neuzmanība
(1646.p.) – *Par vieglu
neuzmanību atzīstams tās
rūpības un čaklības
trūkums, kāda vispār
jāievēro krietnam un
rūpīgam saimniekam.* –
ordinary negligence

vieglprātīgi – reckless

**vienādās domājamās
dalās** – in equal
undivided shares

vienpusējs – unilateral

vienpusējs apsolījums –
unilateral promise

vienpusējs darījums –
unilateral transaction

vienpusējs gribas

izteikums – unilateral expression of volition

viesnīcnieks (1995.p.) –

Viesnīcnieki, kas pēc savas nodarbošanās uzņem pie sevis ceļotājus, atbild tiem par to ienesto lietu atdošanu. – innkeeper

vietniecība – representation

(§ 2294), agency (§ 2325)

vietnieks – legal representative

(§ 690), substitute (§ 876), agent (§ 1515)

viltus (1459.p.) – *Viltus ir*

otras personas prettiesīgs maldinājums, lai viņu piedabūtu izdarīt viņas interesēm pretēju darbību vai atturēties no tās. – fraud

vispārnoderīgs mērķis –

generally useful purpose

Z

- zaudējuma atlīdzība** – compensation for damages (§ 2361), compensation of losses
- zaudējumu nodarišana** – causing a loss, occasioning a loss
- zaudējums** (1770.p.) – *Ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. – loss, damage*
- zemāk stāvošs zemes gabals** – lower standing parcel of land

- zemes gabals** – parcel of land, piece of land
- zemes grāmata** – land register
- zemes pieskalojums** – alluvial deposit
- zemes virsa** – land surface
- zīmogs** – seal
- zinātniski pierādījumi** – scientific evidence
- zvejas tiesība** – fishing right
- zvērests** – oath

Terminu vārdnīca

angļu-latviešu

Glossary of Terms

English-Latvian

A

abandoned bed – atstātā
gultne

abandonment – atmešana

absence – prombūtne

absentee, absent person –
promesošais

**acceptance of an
inheritance** – mantojuma
pieņemšana

accession rights –
pieauguma tiesības

accidental loss – nejaušs
zaudējums

account – rēķins

accounting – norēķins

accumulation of interest –
procentu pieaugums

**acknowledgement of
paternity** – paternitātes
atzīšana

acquirer – ieguvējs

acquisition of ownership –
īpašuma iegūšana

act – darbība

acting in good faith –
labticīgs

action – prasība

action for price reduction –
cenas samazinājuma
prasība

**action for setting aside
a contract** – līguma
atcēluma prasība

action in personam –
personīga prasība

**action regarding ownership
rights** – prasība par
īpašuma tiesību

actions – darbība

active duty – kara gaitas

acts in contravention
(§ 1080) – pretēja darbība

acts of God – dabas spēks

actual control – faktiska vara

actual possession –
faktisks valdījums

additions – pievienojums

addressee – adresāts

adjoining parcels of land —
blakus zemes gabali

adjudicate a dispute –

izšķirt strīdu

administration – pārvaldība

administrative boundaries –

administratīvās robežas

administrative order –

administratīvās varas
rīkojums

administrator of the

concursum proceedings –

konkursa valde (277.p.)

adoptee – adoptētais

adopter – adoptētājs

adoption – adopcija

affinity (§ 215) – *The*

*relationship of one spouse
to the kin of the other
spouse is called affinity.* –
svainība

affirmative condition –

apstiprinošs nosacījums

age of majority – pilngadība

agency – vietniecība (2325.p.)

agent – vietnieks (1515.p.)

agent for a disclosed

principal – atklātais
vietnieks

agent for an undisclosed

principal – klusais

vietnieks

aggregation of property

(§ 849) – *An aggregation
of property is such*

*collation of several items of
property, self-contained, of
one or more classes,
tangible or intangible, for a
known purpose, in a
unitary composition and
with one joint designation
as shall be acknowledged
in a legal sense as a whole,
or a unitary property.* –
lietu kopība

airspace – gaisa telpa

alienating – atsavināšana

alienation – atsavinājums

alienor – atsavinātājs

alluvial deposit –

pieskalojums, zemes
pieskalojums

alternative condition –

alternatīvs nosacījums

alternative obligation –

alternatīva saistība

ancillary claims – blakus prasījumi	<i>corresponds to this function.</i> – piederums
ancillary matter – blakus lieta (2332.p.)	arbitral tribunal – šķīrējtiesa
ancillary provisions – blakus noteikumi	arbitrariness – patvaļa
ancillary rights – blakus tiesības	arbitrary condition – patvaļīgs nosacījums
annually – ik gadus	arbitrary taking – patvaļīga paņemšana
annul – atzīt par neesošu (42.p.)	articles of association – statūti
annulment of a marriage – laulības neesamība (58.p.)	as an exception – izņēmuma kārtā
appointment of an heir – mantinieka iecēlums	ascending kin – augšupējie radinieki
appropriation – piegūšana	assent – piekrišana
appurtenance of a building – ēkas piederums	assessment – novērtējums
appurtenance (§ 857) – <i>Auxiliary property acquires the character of an appurtenance, if its function is to serve the principal property, it is permanently connected with it and pursuant to its natural characteristics it</i>	at fault – vainīgs
	at the proper time – īstā laikā
	auction – izsole
	auction by judicial process – izsole tiesas kārtībā
	auction by private procedure – <small>URL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/</small> izsole privātā kārtībā

augmentation – pieaugums

binding on him or her. –
pilnvarojuma līgums

authenticity – īstums

authenticity of intent –

gribas īstums

authorisation – pilnvarojums

authorised representative –
pilnvarnieks

authorising person –

pilnvarnieks

authorisation contract

(§ 2289) – *Pursuant to an authorisation contract one party (authorised person, assignee) undertakes to perform a certain assignment for the other party (person granting the authorisation, authorising person, assignor), and the person granting the authorisation undertakes to recognise the activity of the authorised person as*

auxiliary property (§ 850) –

However, property as exists only in conjunction with, belonging to or as otherwise associated with principal property (Section 851), is auxiliary property. –
blakus lieta

average horse-load – vidējs
vienzirga vezuma svars

averments of each of the parties – abpusēji
norādījumi

B

bad faith – ļauns nolūks

bailee – glabātājs

bailor – glabājuma devējs

bank – piekraste (961.p.)

balance of the debt –
parāda atlikums

barter contract (§ 2091) –
A barter contract is the mutual promise of two persons to provide a certain subject-matter in exchange for another, except for money. –
maiņas līgums

be adjacent (to) –
piekļauties

be in effect (to) – būt spēkā

bearer – uzrādītājs

bearer paper – uzrādītāja
papīrs

beginning of the term –
sākuma termiņš

bequeath a property –
novēlēt mantu

bequest – novēlējums

betrothal (§ 26) – *A betrothal is a mutual promise to join together in marriage.* –
saderināšanās

betrothed – saderinātais

bid – solījums (2082.p.)

bidder – izsolītājs, solītājs
(2082.p.)

biennial usufructuary right –
pārgadēja lietojuma
tiesība

bilateral transaction –
divpusējs darījums

bill of lading – konosaments,
preču zīme (2231.p.)

binding direction –
uzlikums

birth – dzimšana

birth certificate – dzimšanas
apliecība

blank endorsement – blanko
uzraksts

bodily injury – miesas
bojājums

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>
border – robeža (1500.p.)

borrower – aizņēmējs,
patapinājuma ņēmējs

boundary – robeža

bounder – eža

bride – līgava

bridegroom – līgavainis

bring an action – celt prasību

**brother of the whole
blood** – īstais brālis

building – ēka

building regulations –
būvnoteikumi

business objectives – amata
mērķi (859.p.)

**by court process, by court
action** – tiesas ceļā

by criminal means –
noziedzīga ceļā

by judicial process – tiesas
ceļā

**by way of enforcement
proceedings** – piespiedu
kārtībā

C

cancellation agreement –

atcēlējs līgums

capacity to act – rīcības spēja

capacity to inherit –

mantotspēja

capital – kapitāls

capital debt – kapitālparāds

care – rūpība

careful manager – rūpīgs
saimnieks

careful proprietor – gādīgs
saimnieks

carnal relations – miesīgi
sakari

carriage contract (§ 2230) –

*Pursuant to a carriage
contract, a carrier
undertakes to transport
goods delivered by a sender
for a sum due from one
point to another designated
point and to deliver them
there to an addressee.* –
pārvadājuma līgums

carrier – pārvadātājs

**cases of compelling
necessity** – spiedīgas
vajadzības gadījumi

cash – skaidra nauda

casual condition – nejaušs
nosacījums

cause a loss – nodarīt
zaudējumus

cautious interpretation –
saudzīgāks iztulkojums

cede – cedēt

cedent – cedents

cession – cesija

cessionary – cesionārs

charitable purpose –
labdarīgs mērķis

**child born of the
marriage** – laulībā dzimis
bērns

**child born outside the
marriage** – ārlaulībā
dzimis bērns

civil fruits – civilie augļi

Civil Procedure Law –
Civilprocesa likums

claim – prasījums

claim for a fixed term –
terminēts prasījums

claim on debt – parāda
prasījums

claimant – prasītājs

claims for corvée – klaušu
prasījumi

class – šķira (404.p.)

co-existence – kopesamība

co-heir – līdzmantinieks

collateral kin (§ 208) –
*Collateral kin are those
who have descended from
one common third person,
an ancestor or
ancestress. –
radinieki sānu līnijā*

collateral line – sānu līnija

collection proceedings –
piedziņa

commensurately – samērīgi

commercial pledge –
komercķīla

commercial undertaking –
tirdzniecības uzņēmums

commission contract –
komisijas līgums

commissioning party –
pasūtītājs

**common masonry
structure** – kopmūris

company – biedrība (1312.p.)

compensate for losses –
atlīdzināt zaudējumus

compensation – atlīdzība

compensation for damages –
zaudējumu atlīdzība

**compensation of a loss,
compensation** –
zaudējuma atlīdzība

compensation rate –
atlīdzības takse

complaint – sūdzība

complete a deed –
izgatavot aktu

compulsory auction –
piespiesta izsole

compulsory debt (§ 490) –
neatliekams parāds

concealed property –
Plik. https://www.legal-tools.org/doc/24123c/
(§ 952) – *Concealed*

property means all valuable property buried in the earth, immured or in any other way concealed, whose owner due to the length of time elapsed is no longer able to be known. Ownership of concealed property discovered on one's own land or on ownerless land accrues to the finder. –
apslēpta manta

concursus proceedings –
konkurss

condition (§ 1549) –
A condition is such an ancillary provision as renders the effect of the contract dependent upon a certain subsequent and unknown, or to be supposed as such, event. –
nosacījums

conditional claim – nosacīts
prasījums

conduct court proceedings, conduct a trial – vest prāvu

confirmation –
apstiprinājums

conflict – sadurties (267.p.)

confusion – sakritums

consanguinity – radniecība

consent – atļauja (33.p.) ,
piekrišana

consider equivalent –
pielīdzināt

construe – iztulkot (928.p.)

consumable property –
patērējama lieta

contest – apstrīdēt

contesting a will –
testamenta apstrīdēšana

contract – līgums

contract for work

performance (§ 2212) –
Pursuant to a contract for work-performance, one party undertakes, using the party's tools and equipment and for a fixed fee, to perform for another party an order, the production of some product or the conducting to its completion of some activity. –
uzņēmuma līgums

contract of bailment –
glabājuma līgums

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

contract to renounce the right of inheritance – mantotāja atteikšanās līgums

contracting parties – līdzējas puses, līdzēji

contracts regarding games of chance – laimes līgumi

contracts requiring return of property – atdošanas līgumi

contractual heir – līgumisks mantinieks

contractual inheritance – līgumiska mantošana

contractual interest rate – nolīgtie procenti

contractual penalty
 (§ 1716) – *Contractual penalties are penalties which a person undertakes to bear regarding his or her obligation in such case as he or she does not perform the obligation, or does not*

perform it satisfactorily. – līgumsods

contractual right – pielīgums

contribution – ieguldījums

corresponding duty – pretpienākums

corroboration – korroborācija

corvée – klaušas

counterduty – pretpienākums

court – tiesa

court judgment – tiesas spriedums

court proceedings – prāva

credit mortgage – kredithipotēka

creditor – kreditors

criminal offence – noziedzīgs nodarījums

criminal threats – sodāmi draudi

D

damage – kaitējums,
zaudējums

death – nāve

death certificate – miršanas
apliecība

debt – parāds

debt document – parāda akts

debtor – parādnieks

**debts to which the property
is subject** – parāds,
gulošs uz mantu

deceased – mirušais

declare presumed dead –
izsludināt par mirušu

decrease of profit – peļņas
atrāvums

deduct debts – atvilkt parādus

defect – trūkums

defects of property – lietas
trūkumi

defence – ieruna (1701.p.)

defendant – atbildētājs

deficiency – trūkums

degree of kinship –
radniecības pakāpe

delay – nokavējums,
novilcinājums

deliberately – tīši

delict – tiesību aizskārums

delivery – nodošana

delivery expenses –
nogādāšanas izdevumi

deprivation – pametums

descending kin – lejupējie
radinieki

descent – izcelšanās

designated condition –
apzīmētais nosacījums

destruction – bojā eja

detain – aizturēt

detainer rights – aizturējuma
tiesības

deterioration –
pasliktinājums

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>
detriment – pametums

devolve to an heir on the basis of the rights of the heir himself or herself –
pāriet uz mantinieka paša tiesības

difficult-to-cure – grūti dziedināms

diligence – čaklība

direct heir – tiešais mantinieks

direction – rīkojums

discharge – dzēšana
(490.p.)

discharge of a claim –
prasījuma dzēšana

discharge the debt – dzēst parādu (1837.p.)

discourage – atbaidīt

discretion – ieskats

disfigurement –
izķēmojums

dispute – apstrīdēt

dispute – strīds

disputed property –
apstrīdamas lietas

dissent – noliegšana
(1430.p.)

dissolute lifestyle –
izlaidīga dzīve

dissolution of marriage –
laulības šķiršana

distress – kīlāšana

distress rights – kīlāšanas tiesība

distribution of an estate –
mantojuma izdalīšana

division – dalīšana,
sadalīšana

division of an estate –
mantojuma dalīšana

divorce – laulības šķiršana

document – dokuments

domestic animals – mājas kustoņi

dominant immovable property – valdošais nekustamais īpašums

donee – apdāvinātais

donor – dāvinātājs

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

dowry – pūrs

draft – līguma projekts

duty – pienākums

draw up a written deed –
sastādīt rakstisku aktu

duty of liability – atbildības
pienākums

duress – spaidi

dwelling – dzīvoklis (396.p.)

E

earnest money (§ 1725) –
Earnest money shall mean that which is given by one party to the other party at the time of entering into a contract not only as proof that a contract has been entered into, but also to secure its performance. –
 rokas nauda

earnings – izpelnīta atlīdzība (2188.p.), peļņa (28.p.)

elapse – notecēt

employee – darbinieks

employer – darba devējs, saimnieks (1639.p.)

employment contract
 (§ 2178) – *Pursuant to an employment contract, one party undertakes to perform work for the other party for remuneration.* –
 darba līgums

employment relations –
 darba attiecības

encumber – apgrūtināt

end of active hostilities –
 karadarbības izbeigšanās

enforcement proceedings –
 piedziņa

enhancement expenditures – greznuma izdevumi

enrich oneself – iedzīvoties

enter into marriage –
 iedoties laulībā

entering into a contract –
 līguma noslēgšana

entering into a transaction – darījuma noslēgšana

entirety of property of an estate – mantojuma masa

entirety of property subject to concursus proceedings (§ 217) –
 konkursa masa

essence of usufruct –
 lietojuma būtība

essential elements –
 būtiskas sastāvdaļas

establishment –
 nodibinājums

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

estate (§ 382) – *An estate is the whole, which comprises all immovable and movable property, as well as transferable rights and obligations, which may be transferred to others and which, at the actual or legally presumed time of death, were owned by the deceased or a person legally presumed dead.* – mantojums

estate-leaver – mantojuma atstājējs

evidence – pierādījums

excessive loss – pārmērīgs zaudējums

excessive use – pārmērīga lietošana

exclusion from inheritance
(§ 427) – *Exclusion from inheritance shall be understood as the intent expressed in instructions in contemplation of death such that the one who has a right of inheritance by law does not become an heir. Forced heirs may be excluded from a preferential share of an estate only as*

provided for in law and directly expressed in the instructions in contemplation of death for factually appropriate causes. – atstumšana no mantojuma

excusable mistake – atvainojama maldība

execution – izpildījums

execution of a will – testamenta izpildīšana

executor of a will – testamenta izpildītājs

exercise rights – izlietot tiesības

exercising due care – ievērojot vajadzīgo rūpību

expectant right – nogaidu tiesība

expenditures – izdevumi

expense – rēķins (258.p.)

expenses – izdevumi (95.p.)

expert – lietpratējs

expiration – notecējums

express in writing – izteikt rakstiski	extension of the term – termiņa pagarinājums
express one's intent – izteikt savu gribu	extinguish the debt – dzēst parādu
expressed intent – griba	extraordinary usufructuary rights – ārkārtēja lietojuma tiesība
expression of intent – gribas izteikums	

F

factual impediments –

faktiski šķēršļi

fail to accept – izvairīties

pieņemt

failure to act – bezdarbība

fall of the hammer –

piesitums

family law – ģimenes tiesības

family (§ 214) – *In the narrow sense of its definition, a family consists of the spouses and their children while they are still part of a common household.* –

ģimene

fault – vaina

fear – bailes

fictitiously – fiktīvi

filiation of a child – bērna

izcelšanās

financial benefit – mantiska

vērtība

financial value – mantiska

vērtība

finder of lost property –

nozaudētas lietas atradējs

finder's fee – atradēja alga

first lessor – pirmais

iznomātājs

fishing right – zvejas tiesība

force – vardarbība

force majeure –

nepārvarama vara

forced heir (§ 423) – *Forced heirs are the spouse and descendants, but if there are no descendants, then ascendants of the nearest degree of kinship.* –

neatraidāms mantinieks

forfeiture of inheritances –

mantojuma atraušana

founding documents –

dibināšanas akts

fraud (§ 1459) – *Fraud is the*

unlawful deception of

another person for the

purpose of inducing him or

her to perform acts contrary

to his or her interests or to

refrain from such acts.

URL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

viltus

freight costs – veduma
maksa

friendship purchase –
draudzības pirkums

fruits (§ 855) – *Fruits, within the widest meaning of this word, are every benefit which may be obtained through the use of a principal property. Fruits, within the narrowest meaning, are all that which may be obtained from a property, either as the natural product thereof or as income which it bears in connection with special legal relationships; in the former case, the fruits are*

called natural, in the latter, civil. Included in the latter shall be lease and rental payments and interest on capital. –
augļi

fulfilment – izpildījums
(1425.p.)

full kinship – pilnīga
radniecība

full right of control –
pilnīgas varas tiesība

fungible property –
atvietojama lieta

future property – nākamā
lieta

G

gambling contract (§ 2281) –

A gambling contract is a contract by which profit to one party and loss to the other party are made contingent on an unknown future event. –
spēles līgums

general power of attorney –

ģenerālpilnvara

General Registry office –

dzimtsarakstu nodaļa

generally useful purpose –

vispārnoderīgs mērķis

gift (§ 1912) – *A gift is a*

legal transaction whereby one person grants valuable property to another through generosity and without remuneration. –
dāvinājums

give as present – dāvināt

give notice of claims –

uzteikt prasījumus

give rise to a right – dot

tiesību

good cause – svarīgs iemesls

goods – preces

grant rights – piešķirt tiesības

gross ingratitude – rupja nepateicība

gross insults – rupji apvainojumi

gross negligence – rupja neuzmanība

grow a crop – audzēt kultūru

guarantee (§ 1692) –

A guarantee is a contractual duty to be liable for the debt of a third person without, however, releasing the third person from the debt. –
galvojums

guarantor – galvinieks

guardian – aizbildnis

guardianship – aizbildnība

H**half-brother** – pusbrālis**half-sister** – pusmāsa**harm** – kaitējums**heating system** – kurināmā ietaise**heir by intestacy** –

likumisks mantinieks

heir (§ 384) – *The right to enter into the whole of the rights and obligations pertaining to the estate of the deceased shall be called the right of inheritance. A person who has such a right shall be**called an heir. –*
mantinieks**higher bidder** – pārsolītājs**highest bidder** – vairāksolītājs**hinder** – kavēt**hold administratively liable** – saukt pie administratīvas atbildības**holder** – turētājs**holding** – turējums**honour** – gods**housing** – miteklis (95.p.)**hunting rights** – medību tiesības

I

illegal – prettiesīgs

illegal condition –
pretlikumīgs nosacījums

illness – slimība

immoral conditions –
netikumīgi nosacījumi

immorally – netikli

immovable property –
nekustama lieta,
nekustama manta

**impediments to entering
into marriage** – šķēršļi
laulības noslēgšanai

implicit intent – klusējot
izteikta griba

**implicitly made
renunciation** – klusējot
izdarīta atteikšanās

impossible condition –
neiespējams nosacījums

improper use – nelietīga
izlietošana

improvements –
uzlabojumi

in due time – pienācīgā
laikā

in equal undivided shares –
vienādās domājamās daļās

in the proper place – īstā vietā

inaction – bezdarbība

income – ienākums

**incomprehensible
expressions** –
nesaprotami izteikumi

inconsumable property –
nepatērējama lieta

independent property –
brīvā manta

indirect loss – netiešs
zaudējums

indivisible obligation –
nedalāma saistība

indivisible rights –
nedalāmas tiesības

industrious owner – čakls
saimnieks

industriousness – čaklība

informal division – mājas
kārtībā izdarīts dalījums

information that injures reputation and dignity –
godu un cieņu aizskarošas ziņas

infringement of rights –
tiesību aizskārums

inherit from each another –
savstarpēji mantot

inheritance – mantojums

inheritance action –
mantojuma prasība

inheritance by spouses –
laulāto mantošana

inheritance contract
(\S 639) – *Contractual inheritance shall be founded by contract pursuant to which one party grants the rights to his or her future inheritance or its part to another party, or several parties grant such rights to each other. Such a contract is termed an inheritance contract.* –
mantojuma līgums

inheritance law –
mantojuma tiesības

injured party – cietušais
(755.p.)

innkeeper (§ 1995) –
Innkeepers whose trade is to provide accommodation to travellers shall be liable to them for returning property brought in by them. –
viesnīcnieks

insolvency – maksātnespēja

installation – ietaise

installation that utilises water power – ūdenssspēka izmantošanas ietaise

instalments purchase –
nomaksas pirkums

institution – iestāde

instruction – rīkojums,
priekšraksts

intangible property –
bezķermeniskas lietas

intent – nodoms, griba (42.p.)

intentional crime – tīss
noziegums

intentionally – tīši

intentional wrong – tīss
kaitējums

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>
interest – procenti

interest rate, interest – procentu apmērs	intrude – iespiesties
interest set by law – likumiskie procenti	invalid transaction – spēkā neesošs darījums
interested person – ieinteresēta persona	invalidity – spēkā neesamība
interference with the possession – valdījuma traucējums	inventory – inventārs, saraksts (227.p.)
interpret – iztulkot	invitation to inherit – aicinājums mantot
interpretation – iztulkošana	irrevocable property – neatceļams īpašums
intestate succession – likumiska mantošana	irrigation – apūdeņošana
	island formed in the river – sala, kas radusies upē

J

joining property – lietu savienošana (979.p.)

joint creditors – kopkreditori

joint debtors – kopparādnieki

joint ownership – kopīpašums

joint ownership of property – mantas kopība

joint ownership rights – kopīpašuma tiesības

joint property – kopīga manta, kopīpašums, kopmanta

jointly and without division – kopīgi un nedalīti

judgment – spriedums

justified self-defence – atļautā pašaizstāvība

justly – taisnprātīgi

K

kin – radinieki

kin in a direct line (§ 207) –

Kin in a direct line are those who have descended from each other by birth and are called either

ascending or descending kin, depending on whether the calculation is from children to parents, or vice versa. –
radinieki taisnā līnijā

kind – šķira (107.p.)

kinship – radniecība

L**labourer** – strādnieks**lack of care** – uzmanības trūkums**lake bed** – ezera gultne**land register** – zemes grāmata**land surface** – zemes virsa**landowner** – saimnieks
(2196.p.)**lapse of the prescriptive period** – noilguma termiņa notecējums**last will** – pēdējā griba**last will instructions** –
pēdējās gribas rīkojums**late-payment interest**

(§ 1759) – *Interest shall also be paid even if not specifically agreed to, on the basis of law, in the following cases: 1) regarding lateness in regard to each payment of a debt, even though the debt itself may be interest-free; such interest is called late-payment interest ... – nokavējuma procenti*

lawful basis – tiesisks pamats**lawful inheritance** – likumiska mantošana**lawful relations** – tiesiska attiecības**lawful transaction** – tiesisks darījums**lease payment** – nomas maksa**leasing** – iznomāšana

leasing contract (§ 2112) –
A contract, which grants the use of a fruit-bearing property in order to gain fruit thereof is a lease, but any other contract granting use, is a rental contract. – nomas līgums

legacy (§ 500) – *If someone has been bequeathed not the whole estate, nor a share in relation to the whole of the estate, but only a separate inheritance object, then the bequest is called a legacy, but the person to whom it has been bequeathed, a legatee. –*
 URL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>
 legāts

legal age – pilngadība	<i>property is returned.</i> – patapinājuma līgums
legal basis – tiesisks pamats	lessee – nomnieks
legal capacity – tiesību spēja	lessor – iznomātājs
legal force – tiesīgs spēks	letter of intent – priekšlīgums
legal impediments – likumiski šķēršļi	liability – atbildība
legal person – juridiskā persona	limits – robeža (94.p.)
legal relations – tiesiskas attiecības	liquidation – likvidācija
legal representative – likumīgais pārstāvis, vietnieks (690.p.)	liquidator – likvidators
legally binding force – tiesiski saistošs spēks	list – saraksts
legatee (§ 500) – legatārs	List of Monuments Protected by the State – valsts aizsargājamo pieminekļu saraksts
lender – aizdevējs, patapinātājs	littoral zone – jūras piekrastes josla
lending contract (§ 1947) – <i>A lending contract (a loan for use) is a contract by which a person transfers to another person property without compensation and for a specific use, with the condition that the same</i>	livestock path – lopu ceļš
	loan – aizņēmums
	loan agreement (§ 1934) – <i>A loan agreement is a contract whereby ownership of a certain quantity of fungible property is transferred,</i>

with the duty to return property in the same quantity and of the same kind and quality as the property received. – aizdevuma līgums

local government – pašvaldība

lose the habit – atmest paradumu

loss (§ 1770) – *A loss shall be understood to mean any deprivation which can be assessed financially.* – zaudējums

lost income – atrauta pelņa (2347.p.)

lost profits – atrautā peļņa

lost property – nozaudēta lieta

lot – loze

lottery (§ 2285) – *Lottery is a contract by which the owner of an object obtains the object according to a definite plan, but the participants in the lottery acquire, for a certain price or free of charge, the chance of winning it.* – izloze

lower standing parcel of land – zemāk stāvošs zemes gabals

lucid intervals – gaišie starplaiki

IV

maintenance – uzturs

make a gift of – dāvināt
(648.p.)

management –
apsaimniekošana

**management of the
property of other
persons** – svešu lietu
pārziņa

manager – pārvaldnieks,
saimnieks

manifestly – acīmredzami

market price – tirgus cena

marriage contract – laulības
līgums

maternal line – mātes līnija

member – biedrs

member of a partnership –
sabiedrības biedrs

mental capacity – garīgās
spējas

mental illness – gara
slimība

mentally ill – garā slimais

mercantile marine ship –
jūras tirdzniecības kuģis

mineral resources –
izrakteņi

minister – garīdznieks
(50.p.)

minority – nepilngadība

minors – nepilngadīgie

missing person –
pazudušais

mistake – maldība

mistake in substance –
svarīga maldība

mistake of fact – faktiska
maldība

mistake of law – tiesiska
maldība

**mistake of little
substance** – nesvarīga
maldība

mixed condition – jaukts
nosacījums

modes of transport –
transporta veidi

monetary claim – naudas prasījums	mortgage – hipotēka
monetary fine – naudas sods	movable property – kustama lieta
moral injury – morāls kaitējums	movable property – kustama manta
moral principles – labi tikumi	multilateral transaction – vairākpusējs darījums
more attractive – daiļāks	multiple kinship relation – vairākkārtēja radniecība
more pleasing – patīkamāks	mutilation – sakroplojums
mortal danger – nāves briesmas	mutual will – korrespektīvs testaments

N

natural elements – dabiskas sastāvdaļas

natural force – dabas spēks

natural fruits – dabiskie augļi

natural guardians – dabiskie aizbildņi

natural increase – pievairojums

natural person – fiziskā persona

necessary condition – nepieciešams nosacījums

necessary expenditures – nepieciešamie izdevumi

negative condition – noliedzošs nosacījums

negligence – neuzmanība, nolaidība

net income – tīrs ienākums

nonfungible property – neatvietojama lieta

not worthy to inherit – mantot necienīgs

notarisation procedures (with) – notariālā kārtībā

notary public – notārs

notation – piebildums (1839.p.)

notice – uzteikums

novation – pārjaunojums

O

oath – zvērests

objection – iebildums,
ieruna

obligation rights (§ 1401) –

Obligations rights are rights on the basis of which one person - the debtor - is required to perform certain actions of a financial value for the benefit of another person - the creditor. –
saistību tiesības

obligations – saistības

obligations law – saistību
tiesības

obligee – tiesīga persona

obligor – saistītāis

occasion a loss – nodarīt
zaudējumus

of legal age – pilngadīgs

offer – piedāvājums

offeror – piedāvātājs

officer, official –
amatpersona

Old Believers – vecticībnieki

opaque expressions – tumši
izteikumi

opening of a succession –
mantojuma atklāšanās

operator of a lottery –
izlozētājs

**opposing party in a
contract** – pretlīdzējs

opposite consequences –
otrādas sekas

option rights – izvēles
tiesības

oral – mutisks

oral agreement – mutiska
vienošanās

order – pasūtījums

ordinary negligence

*(§ 1646) – Ordinary
negligence shall be
considered to be that lack
of care and due diligence
as must be observed by any
reasonably prudent and
careful manager. – viegla
neuzmanība*

outside the concursus procedure – ārpus konkursa procesa
outstanding interest – nenomaksātie procenti
own discretion – pēc savas gribas
owner – saimnieks

ownerless property – bezīpašnieka lieta
ownership – īpašums
ownership action – īpašuma prasība
ownership rights – īpašuma tiesības

P

parcel of land, piece of land – zemes gabals

parental authority – vecāku vara

parish – pagasts

parish court – pagasttiesa

part of a share – daļas daļa

partial kinship – nepilnīga radniecība

partnership – biedrība

partnership contract – sabiedrības līgums

passing of ownership – īpašuma pāreja

pay court costs – atlīdzināt prāvas izdevumus

payment – maksājums, samaksa

penalty – pametums

performance – izpildījums

period – termiņš

permission – atļauja

permit – atļauja

person – persona

person being substituted for – atvietojamā persona

person lacking capacity to act – rīcības nespējīga persona

person who has acquired the property in bad faith – ļauntīcīgs ieguvējs

person who has processed something – apstrādātājs

person whose property has been distressed – apķīlātais

personal attributes – personīgās īpašības

personal inclinations – personīgās tieksmes

personal rights – personiskas tiesības

personal servitudes

(§ 1131) – A servitude established for the benefit of a specific natural or legal person is a personal

<i>servitude.</i> – personālservitūti	pledgee – kīlas nēmējs
person being put into possession – ievešana valdījumā	pledger – kīlas devējs
physical deficiencies – miesīgi trūkumi	pledging, pledge – ieķīlājums
place of residence (§ 7) – <i>Place of residence (domicile) is that place where a person is voluntarily dwelling with the express or implied intent to permanently live and work there.</i> – dzīves vieta	pole – maikste
plaintiff – prasītājs	possession – valdījums
planted fields – sējumi	possessor in good faith (§ 910) – <i>Possessors in good faith are those who are convinced that no other person has a greater right to possess the property than they, but possessors in bad faith are those who know that they do not have the right to possess the property or that some other person has greater right in this respect than they.</i> – labticīgs valdītājs
planting – stādīšana	
pledge – kīla	
pledge right (§ 1278) – <i>A pledge right is such right in regard to property of another (Section 841) as on the basis of which the property secures the claim of a creditor so that the creditor is able to receive from the property payment for such claim.</i> – kīlas tiesība	possessory pledge (§ 1279) – <i>A pledge right in regard to movable property is called a possessory pledge, if upon such property being pledged, possession of it is transferred to the creditor.</i> – rokas kīla
	potential lost income – varbūtējā atrautā peļņa

power of attorney –

pilnvara

predecessor – priekšgājējs

pre-emption – izpirkums

pre-emptor – izpircējs

preference – priekšrocība
(873.p.)

preferential share –

neatņemama daļa

pre-legacy – prelegāts

primary heir –

pirmmantinieks

primary purpose –

pirmējais uzdevums
(1211.p.)

principal – kapitāls

(1362.p.)

principal debt – galvenais
parāds

principal debtor – galvenais
parādnieks

principal property (§ 850) –

Principal property is that which may be the independent subject-matter of rights. However,

property as exists only in conjunction with, belonging to or as otherwise associated with principal property (Section 851), is auxiliary property. – galvenās lietas

priority right – priekšrocība,
pirmtiesība

private delict – personisks
aizskāruma

private rights –
privātītiesības

private volition – privāta
griba

private will – privāts
testaments

privation – trūkums

privileged will – privileģēts
testaments

probable intent – šķietamas
domas

proclamation –
izsludināšana

profit – peļņa

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

profitability – ienesība

promise – solījums,
apsolījums (1523.p.)

promisee – apsolījuma
ņēmējs

promisor – apsolītājs

promissory note –
parādraksts

proof – pierādījums

property – īpašums

property law – lietu tiesības

**property of other person,
another person's
property** – sveša lieta

property rights – lietu
tiesības

property without heirs –
bezmantinieku manta

proportionally – samērīgi

proprietor – saimnieks

protection of an estate –
mantojuma apsardzība

provide by contract –
pielīgt, paredzēt līgumā

provider of advice –
padoma devējs

public duty – sabiedriski
pienākums

public waters – publiski
ūdeņi

public will – publisks
testaments

publication –
izsludināšana

purchase contract

*(§ 2002) – A purchase
contract is a contract
whereby one party
promises to convey to the
other certain property or
rights for an agreed sum of
money. –*

pirkuma līgums

purchase payment –

pirkuma cena

purchase price – pirkuma
cena, pirkuma maksa

purchaser – pircējs

R**raft** – pludināšana**real charge** (§ 1260) –

A real charge is a permanent obligation attached to immovable property to repeatedly provide specified performance of money, in kind or by corvée. –
reālnasta

real servitude (§ 1131) –

A servitude established for the benefit of specific immovable property, so that it is enjoyed by each successive owner, is a real servitude. –
reālservitūts

reasonable doubt –

pamatotas šaubas

receipt – kvitēt**receipt** – kvīts**recipient** – saņēmējs**reciprocal wills** – savstarpēji testamenti**reckless** – vieglprātīgi**reclaim** – atprasījums**recognition of paternity** –
paternitātes atzīšana**recommendation** – ieteikums**recover** – attiesāt**refusal of an inheritance** –
atteikšanās no mantošanas**register of documents** –
aktu grāmata**registration number** –
kārtas numurs (143.p.)**reimbursement** – atlīdzība**relatives** – radinieki**release** – atsvabināšana**reliable standard** – droša
mēraukla**relief** – atvieglojums**relinquish possession** –
izlaist no savām rokām**remain in effect** – palikt spēkā**reminder** – atgādinājums**remission of a debt** –
parāda atvieglojumsPURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

remove from the scope of private law – izņemt no privātēsiskas apgrozības

remuneration – atlīdzība, atlīdzība par darbu

renew – pārjaunot

rental contract (§ 2112) –
A lease or rental contract is a contract pursuant to which one party grants or promises the other party the use of some property for a certain lease or rent payment. A contract, which grants the use of a fruit-bearing property in order to gain fruit thereof is a lease, but any other contract granting use, is a rental contract. –
īres līgums

rental of residential premises – telpu īre

rental payment – īres maksā

renter – izirētājs

renunciation of an inheritance – mantojuma atraidīšana

replevin – attiesājums

replevied – attiesāt (1333.p.)

representation – vietniecība (2294.p.)

represented person – pārstāvamais

repurchase – atpakaļpirkums

reputation – gods

resale – atpakaļpārdevums

reservation – piebildums (2034.p.)

resolutory condition – atcelošs nosacījums

restore to one's previous status – atjaunot agrāko stāvokli

retain – aizturēt

retroactive effect – atpakaļējs spēks

review – caurlūkošana (307.p.)

revocation – atcēlums

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>
revocation – atsaukšana

revocation of a will –	testamenta atcelšana, testamenta atsaukšana	right of light – gaismas tiesība
right of building projection –	pārkaru būves tiesība	right of pre-emption <i>(§ 1381) – A right of preemption is the right to acquire immovable property alienated by another person, by taking precedence over the acquirer thereof in relation to priority as against him or her, and the assumption of his or her rights. –</i> izpirkuma tiesība
right of a direct pledge –	tieša kīlas tiesība	
right of a footpath –	kājceļa tiesība	
right of building height –	augstākas būves tiesība	
right of drainage –	notekas tiesība	right of prohibition – aizlieguma tiesība
right of dwelling –	dzīvokļa tiesība	right of representation – pārstāvības tiesība
right of first refusal –	pirmpirkuma tiesība	right of support – atbalsta tiesība
right of inheritance (§ 384) –	<i>The right to enter into the whole of the rights and obligations pertaining to the estate of the deceased shall be called the right of inheritance. –</i> mantojuma tiesība	right of use – lietošanas tiesība
right of installation –	iebūves tiesība	right of view – skata tiesība
right of inventory –	inventāra tiesība	right of water disposal – izlejas tiesība
		right of watering livestock – lopu dzirdināšanas tiesība
		PURL: https://www.legal-tools.org/doc/24123c/
		right of way – ceļa tiesība

right of withdrawal – atkāpšanās tiesība	right to reclaim – atprasījuma tiesība
right to a livestock path – tiesība uz lopu ceļu	rights arising from a contract – no līguma izrietošas tiesības
right to choose – izvēles tiesība	rights of an heir – mantinieka tiesības
right to claim – prasījuma tiesība	risk for destruction – bojā ejas risks
right to object – ierunas tiesība	risky contract – riskants līgums
right to opt out – tiesība atteikties	rural servitudes – lauku servitūti

S**safekeeping** – uzglabāšana**safety** – drošība**safety of the public** –
sabiedriskā drošība**sale at auction** (§ 2073) –

Sale at auction is an offer regarding property intended for open sale, to enter into a purchase contract with the person who bids the highest price for such property. –
 pārdošana izsolē

satisfaction – apmierinājums**satisfaction of debt** –
parāda izpildījums**scientific evidence** –
zinātniski pierādījumi**seal** – zīmogs**secondary heir** –
pēcmantinieks**securities** – vērtspapīri**security** – drošība,
nodrošinājums**self-defence** – pašaizstāvība**self-help** – pašpalīdzība**sell on the open market** –
pārdot par brīvām cenām**separate ownership** –
mantas šķirtība**separate property** –
atsevišķa manta**separate property of a
spouse** – laulātā
atsevišķa manta**separation of the fruits** –
augļu atdalīšana**servant** – kalpotājs**service** – pakalpojums**servient immovable
property** – kalpojošais
nekustamais īpašums**servient parcel of land** –
kalpojošais zemes gabals**servient property** –
kalpojošās lietas**servitude of right of way** –
ceļa servitūts**servitude of conducting
water** – ūdensyada
servitūts

servitude of drawing

water – ūdens smelšanas servitūts

servitude of right of use of water

water – ūdens lietošanas servitūts

servitude (§ 1130) –

A servitude is such right in respect of the property of another as restricts ownership rights regarding it, with respect to utilisation, for the benefit of a certain person or a certain parcel of land. – servitūts

servitudes of buildings –

ēku servitūti

set-off – ieskaits

settlement – nolīdzinājums (1343.p.)

settlement (§ 1881) –

A settlement is a contract whereby the contracting parties transform a disputed or otherwise dubious mutual legal relationship into one that is undisputed and undoubtedly through mutual concessions. – izlīgums

share of an estate –

mantojuma daļa

sharecropper – graudnieks

sharecropping contract

(§ 2196) – Pursuant to a sharecropping contract, one party, the sharecropper, undertakes to perform for the other party, the land-owner, all the general usual work on the landowner's farm, with the sharecropper's own horse and manpower, and own tools. – graudniecības līgums

ship mortgage – kuģu

hipotēka

shore – piekraste

shortage, shortfall –

iztrūkums

shortfall as might exist –

varbūtējais iztrūkums

signature – paraksts

silence – klusēšana

sister of the whole blood –

īstā māsa

social standing

sabiedriskais stāvoklis

solidary liability – solidāra atbildība	stock company – akciju sabiedrība
solidary obligation – solidāra saistība	storage – uzglabāšana
sowing – sēšana	structure – būve
special power of attorney – speciālpilnvara	subject-matter of a contract – līguma priekšmets
specifically expressed intent – noteikti izteikta griba	subject-matter of ownership – īpašuma priekšmets
speculative purchase – cerības pirkums	sub-lessee – apakšnomnieks
spendthrift lifestyle – izšķērdīga dzīve	subrogation action – regresa piedziņa (1706.p.), regresa prasība
Spousal Property Relations Register – laulāto mantisko attiecību reģistrs	substance – satura būtība
spouse – laulātais	substance of the rights – tiesību saturs
standard price – normēta cena	substantial financial loss – svarīgs mantisks zaudējums
State revenue – valsts ienākumi	substitute – vietnieks (876.p.)
stirps (§ 209) – <i>Collectively all of the kindred descended from one common third person are called a stirps.</i> – cilts	substitute (§ 477) – <i>For heirs appointed in a will, if they might not want to or</i>

for some reason might not be able to accept the inheritance, the testator may appoint a replacement who shall be called a substitute. — substitūts

substitution – substitūcija

sub-tenant – apakšīrnieks

**successor to the rights,
successor in interest** –
tiesību pēcnieks

supplier – piegādātājs

supply contract (§ 2107) –

Pursuant to a supply agreement, one party (the supplier) undertakes to deliver to the other party (customer) a particular thing for a certain price. — piegādes līgums

support – uzturs

supporting object – atbalsts

surname – uzvārds

suspensive condition –
atliekošs nosacījums

T

take appropriate measures – spērt attiecīgus soļus

tangible property – ķermeniska lieta

tenant – īrnieks

term – termiņš

term debt – terminēts prasījums

testamentary heir – testamentārs mantinieks

testamentary inheritance – testamentāra mantošana

testamentary instrument – testamentārais rīkojums

testator – testators

threatened harm – piedraudētais ļaunums

threats – draudi

threshing machine – kuļamā mašīna (2209.p.)

through a court – ar tiesas starpniecību

tools and equipment – darba rīki un ierīces

towpath – tauvas josla

trademark – preču zīme

trader – tirgotājs

tradespersons – arodu piekopēji

trading undertaking – tirdzniecības uzņēmums

transfer – nodošana, tālākdošana

transgression of rights – tiesību aizskārums

traveller – ceļotājs

treat equivalently – pielīdzināt

trial – prāva

trustee – aizgādnis

trusteeship – aizgādnība

trusteeship for an estate – mantojuma aizgādnība

U

unauthorised management – neuzdota lietvedība

unauthorised manager – nepilnvarots lietvedis

unconditional consent – beznosacījuma piekrišana

undivided shares – domājamas daļas

unfair competition – negodīga konkurence

unilateral – vienpusējs

unilateral expression of volition – vienpusējs gribas izteikums

unilateral promise – vienpusējs apsolījums

unilateral transaction – vienpusējs darījums

universal power of attorney – universālpilnvara

unpostponable debt (§ 280) – neatliekams parāds

unreservedly – bez piebilduma

useful expenditures – derīgie izdevumi

usufruct – lietojums

usufructuary pledge – lietošanas ķīla

usufructuary rights – lietojuma tiesība

V

valid doubt – pamatotas
šaubas

valuable property –
mantiska vērtība,
vērtīgas lietas

value – vērtība

victim – cietušais

violation of rights – tiesību
aizskārums

violence – vardarbība

volition – griba

voluntary sale at auction,
voluntary auction –
labprātīga izsole

W

wager (§ 2282) – *A wager is a contract by which the parties agree, with respect to a disputable assertion, that the party whose assertion is shown to be wrong shall perform something for the benefit of the other party or a third person (Section 1521 and subsequent Sections).* – derība

wages for piecework – akorda alga

waive a claim – atteikties no prasījuma

ward – aizbilstamais

water power utilisation installation – ūdensspēka izmantošanas ietaise

wear and tear – nolietošanās

well-founded suspicions – dibinātas aizdomas

wildlife, wild animals – meža dzīvnieki

will – griba (224.p.)

will (§ 418) – *Any unilateral instruction which someone has given in case of his or her death regarding all of his or her property or part of some property or regarding specific items of property or rights, shall be called a will.* – testaments

withhold – aizturēt

within the widest meaning – plašākā nozīmē

without a special power of attorney – bez sevišķas pilnvaras

work – darbība

written – rakstisks

wrongful acts – neatļautas darbības

wrongful intent – ļauns nolūks

wrongful self-enrichment – netaisna iedzīvošanās

Piezīmēm

Piezīmēm

Tulkošanas un terminoloģijas centra izdotās grāmatas

- Konsolidēts Eiropas Kopienas dibināšanas līgums
Rīga, 1999.
- Angļu – latviešu lauksaimniecības terminu vārdnīca
English – Latvian Glossary of Agricultural Terms
Rīga, 2000.
- Latvijas Republikas tiesību aktu tulkošanas rokasgrāmata
Translation Handbook for Latvian Legislation
Rīga, 2000.
- Eiropas Savienības tiesību aktu tulkošanas rokasgrāmata
Rīga, 2000.
- Angļu – latviešu Eiropas Savienības primāro tiesību aktu
terminu vārdnīca
English – Latvian Glossary of EU Primary Legislation Terms
Rīga, 2000.
- Konsolidēts Eiropas Kopienas dibināšanas līgums
un Nicas Līgums
Rīga, 2001.
- Latvijas Republikas Civillikums
The Civil Law of Latvia
Rīga, 2001.
- Latvijas Republikas Civillikuma terminu vārdnīca
The Civil Law of Latvia - Glossary of Terms
Rīga, 2001.

Sīkāku informāciju par mūsu izdevumiem varat saņemt:

Tulkošanas un terminoloģijas centrā

Elizabetes ielā 41/43, 5. stāvā, Rīgā, LV-1010

PURL: <https://www.legal-tools.org/doc/24123c/>

Tālrunis: 7331814; <http://www.ttc.lv>; e-pasts: ttc@ttc.lv